Dental Anksiyeteli Hastalarda Restoratif Diş Tedavisi Sırasında Dinletilen Farklı Frekanslardaki Müziğin Anksiyete Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi

Gizem Yağız[1], Aslı Silkü[1], Hülya Erten[1], Zeliha Pelin Can[2], Karolina Etmanska[3], Pembe Keskinoğlu[4]

[1]Dokuz Eylül Üniversitesi, Restoratif Diş Tedavisi Anabilim Dalı, İzmir

[2]İstanbul Teknik Üniversitesi, Müzik İleri Araştırmalar Merkezi Ses Mühendisliği, İstanbul

[3]Beck Enstitüsü, Bilişsel Davranışçı Terapi, Amerika

[4]Dokuz Eylül Üniversitesi, Biyoistatistik ve Tıbbi Bilişim Anabilim Dalı, İzmir

Amaç: Dental anksiyetesi olan hastalarda binaural ritmik müzik (alfa frekansı) ve 432 Hz eşliğindeki rahatlatıcı müziğin, hastaların anksiyete seviyeleri üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesidir.

Yöntem: Anksiyete seviyesi MDAS skor değerine göre ≥13 olan hastalar araştırmaya dahil edildi. Araştırma üç grup [grup 1(G1) ve grup 2(G2) deney, grup 3(G3) kontrol] olarak planlandı. Çalışmanın birinci deney grubuna binaural ritmik müzik (sağ kulak 232 Hz, sol kulak 242 Hz), ikinci deney grubuna 432 Hz eşliğinde rahatlatıcı müzik dinletildi. Tedavi öncesi ve sonrası hastaların vital bulguları (kan basıncı, nabız, oksijen satürasyonu, vücut ısısı) ölçüldü. Tüm vital bulgular normal/normal değil şeklinde iki kategoride; anksiyete puanlarının grup dağılım farkı ki-kare analiz ile test edildi. Tüm hastalardan tedavi sonrası memnuniyet seviyelerini ölçmek amacıyla likert tipi bir soruluk testi cevaplamaları istendi. Memnuniyet toplam puan farkı parametrik koşulda ANOVA F testi ve posthoc Tukey testi ile nonparametrik koşulda Kruskal Wallis H testi ve posthoc Dunn's testleri kullanılarak karşılaştırıldı ($p<0,05$).

Bulgular: Yaş medianları G1=23, G2=32,5 ve G3=31 yıldır. Üç grup yaş değerlerinin dağılımı farklı bulunmakla birlikte (pKW=0,031), eşli karşılaştırmalarda istatistik fark saptanmamıştır. MDAS1-5 puanlarının dağılımı 3 grup için benzer bulunurken, tedaviden memnuniyet puanlarının median(min-max) değerleri G1=5(3-5), G2=5(4-5) ve G3=5(3-5) ve puan dağılımlarının farklı olduğu bu farkın 2. ve 3. Grup dağılım farkından kaynaklandığı bulunmuştur. Ki-kare analizi sonucunda hastaların cinsiyeti, sistemik hastalığı, operasyon öyküsü, sigara kullanma durumu gruplar arasında belirgin bir farklılık göstermemiştir. Vital bulgular Kruskal Wallis testi ile gruplar arasında karşılaştırılmıştır. Test sonucuna göre gruplar arasında tedavi sonrası sistolik basınç, nabız, oksijen satürasyonu değerlerinde istatistiksel olarak anlamlı farklılık saptanırken, tedavi sonrası diastolik basınç, vücut ısısı değerlerinde anlamlı fark saptanmamıştır.

Sonuç: Tedavi yöntemleri, fizyolojik yanıtlar ve hasta memnuniyeti üzerinde farklı düzeylerde etki göstermiştir. Özellikle 432 Hz eşliğinde dinletilen rahatlatıcı müzik anksiyeteyi azaltmıştır. Bu sonuç hastaların fizyolojik parametreleriyle uyumludur. Farklı frekansların etkisini değerlendirmek amacıyla anksiyeteyi azaltan ve hasta memnuniyetini arttıran daha fazla benzer çalışmaların yapılmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Anahtar kelimeler: Dental anksiyete, Binaural ritim, Vital bulgu, 432 Hz